

Ruimte voor beweging

Ondersteuningsplan 2026–2030

Bijlage 5

TLV-procedure

Algemeen

Voor sommige leerlingen is de ondersteuning die reguliere scholen kunnen bieden niet voldoende om tot een positieve persoonlijke en schoolse ontwikkeling te komen. Voor deze leerlingen is een (tijdelijke) plaatsing op een voorgezet speciaal onderwijs school (vso) vaak een beter passende route. Om onderwijs te mogen volgen op een vso-school heeft de leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring (TLV) voor het voortgezet speciaal onderwijs nodig.

Een toelaatbaarheidsverklaring voor het voortgezet speciaal onderwijs kan alleen aangevraagd worden door een school. De toelaatbaarheidscommissie (TLC) van SWV Rivierenland heeft de taak deze aanvragen te beoordelen. De TLC komt op basis van dossierstudie tot een advies aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Het is aan de directeur-bestuurder om het advies om te zetten in een besluit. Vervolgens wordt de inhoud van het besluit gedeeld met belanghebbenden.

Samenstelling van de toelaatbaarheidscommissie

De toelaatbaarheidscommissie bestaat uit tenminste drie leden: een onafhankelijk voorzitter en twee deskundigen. De rollen zijn als volgt verdeeld.

Onafhankelijk voorzitter

De onafhankelijk voorzitter leidt de vergaderingen van de toelaatbaarheidscommissie. De vergaderingen worden door de voorzitter procesmatig en technisch geleid. De voorzitter zal de adviezen van de TLC ook voorleggen aan en bespreken met de directeur-bestuurder.

Deskundigen

De deskundigen maken een dossieranalyse van de aanvragen om vervolgens tot een advisering aan de directeur-bestuurder te komen. In aanvragen waar de procedure hierom vraagt, zullen zij ook het inhoudelijke gesprek aangaan met de aanvragende school over het dossier en de leerling.

Indien er een medische indicatie of oorzaak ten grondslag ligt aan de onderwijsbehoefte van de leerling of als er een hogere bekostigingscategorie dan de categorie 'laag' aangevraagd wordt dan wordt het dossier ter advisering voorgelegd aan een jeugdarts (GGD).

Inhoud dossier

Om een aanvraag in te dienen moeten de volgende documenten verplicht ingediend worden.

- Het volledig ingevulde aanmeldformulier;
- Een ondertekend toestemmingsformulier voor de aanvraag van de TLV;
- Een recent, geëvalueerd en ondertekend ontwikkelingsperspectiefplan (OPP); bij een aanvraag vanuit een vo-school dient de evaluatie van het OPP niet ouder te zijn dan één maand.

Let op: sinds augustus 2025 geldt het hoorrecht voor leerlingen over het OPP. Bij de beoordeling van de volledigheid zal de TLC hierop moeten letten.

Voor alle type aanvragen is het OPP het kerndocument. In het OPP is het volledig ingevulde en geëvalueerde handelingsdeel het belangrijkste. De cyclus van doelen stellen, evalueren en bijstellen wordt hierin dusdanig verwoord dat de commissie wordt meegenomen in de ontwikkeling van de leerling. Onder andere op basis van de beschrijving van deze cyclus moet het duidelijk zijn dat de school handelingsverleggen is en een TLV te rechtvaardigen is. Daarnaast is een integrale analyse van de leerling belangrijk waarin zowel de ondersteuningsbehoeften als ook de sterke kanten van de leerling worden belicht.

Voor aanvragen vanuit het reguliere po, so en sbo is aanvullend nog een ander document verplicht:

- Onderwijskundig rapport

Ondersteunend kunnen onder andere de volgende documenten als bijlage toegevoegd worden:

- Rapportages van begeleiders binnen school (bijvoorbeeld ambulant begeleider, onderwijsassistent, vso-coach);
- Rapportages betreffende cognitief en/of persoonlijk functioneren;
- (Let op: dit alleen met expliciete schriftelijke toestemming van ouders of van leerlingen die 16+ jaar oud zijn);
- Een overzicht van de leervorderingen;
- Absentieverzicht.

Rol ouders

Een toelaatbaarheidsverklaring kan alleen door een school aangevraagd worden.

De TLC ziet graag dat ouders, leerling en school het onderling eens zijn over de aanmelding en de inhoud van het in te dienen dossier. Formeel mag een school, op basis van het schooldossier, een TLV aanvragen zonder toestemming van ouders en/of leerling. Mocht deze situatie zich voordoen dan zal de TLC haar werkwijze aanpassen om recht te doen aan de situatie. Hierbij kan in overleg met de betrokken partijen ook besloten worden ouders en leerling uit te nodigen voor een overleg met de TLC.

Voor ouders is er altijd de optie hun visie op de aanvraag van de TLV en het onderwijs voor hun kind te geven via het ouderportaal van LDOS. Bij de aanvraag zal de school ouders via hun e-mailadres toegang tot het ouderportaal geven.

Doelgroepen

Er zijn vier groepen leerlingen waarvoor bij SWV Rivierenland een toelaatbaarheidsverklaring vso aangevraagd kan worden.

- Onderinstroo:** Leerlingen die ingeschreven staan op scholen voor primair onderwijs of speciaal(basis) onderwijs. Als deze leerling de overstap maakt naar het vso en woonachtig is in een van de gemeenten van SWV Rivierenland, dan wordt de aanvraag ingediend bij SWV Rivierenland. Het kan ook zijn dat de leerling op basis van zijn ondersteuningsbehoefte wordt afgewezen bij de vo-scholen en daarom alsnog de overstap naar het vso zal maken.
- Zij-instroom:** Leerlingen die staan ingeschreven bij één van de vo-scholen vallend onder het samenwerkingsverband. Zodra een leerling, ongeacht woonplaats, ingeschreven staat op een vo-school binnen SWV Rivierenland, dan valt de leerling voor de aanvraag van de TLV onder SWV Rivierenland.
- Verlenging:** Leerlingen die ingeschreven staan op een school voor voortgezet speciaal onderwijs (vso). Als de toelaatbaarheidsverklaring van een leerling verlengd moet worden en de leerling heeft eerder een TLV van SWV Rivierenland gekregen dan valt ook de verlenging van de TLV voor deze leerling onder SWV Rivierenland.
- Residentieel:** Leerlingen die na een residentiële plaatsing terugstromen naar een vso-school. Vanuit het ministerie is hier een stroomschema voor gemaakt. Als een dergelijke situatie zich voordoet is het raadzaam de voorzitter van de toelaatbaarheidscommissie te benaderen.

Het kan zijn dat er een uitzonderlijke situatie is waarin een leerling niet in een van de bovenstaande categorieën te plaatsen is. In dat geval kan contact opgenomen worden met de voorzitter van de toelaatbaarheidscommissie.

De werkwijze van de toelaatbaarheidscommissie

De aanmelding van de leerling bij de TLC wordt verricht door de school van inschrijving. De aanmelding van de leerling gebeurt in LDOS. De aanvraag wordt gecontroleerd op volledigheid en toebedeeld aan één van de deskundigen van de commissie.

De deskundigen schrijven op basis van het dossier een advies aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband. Deze onafhankelijke adviezen worden besproken in de vergadering van de TLC. De adviezen worden ter goedkeuring voorgelegd aan de directeur-bestuurder van het samenwerkingsverband.

Als de aanmelding van een vo-school komt, wordt de ondersteuningscoördinator van de school bij de vergadering uitgenodigd om de leerling te bespreken met de TLC. Als spil van de ondersteuningsstructuur kent de ondersteuningscoördinator zowel de mogelijkheden van de school als de ondersteuningsbehoefte van de leerling.

Het streven naar inclusief onderwijs betekent dat de context waarin de leerling functioneert steeds belangrijker wordt. Deze context, of het nu school of thuis is, is nog geen onderdeel van de aanvraagprocedure voor een TLV. Om samen met de scholen te leren van de achterliggende oorzaken waarom een TLV is aangevraagd, gaat de TLC buiten de officiële bespreking met de scholen om, kijken naar wat er nodig zou zijn geweest om de leerling wel succesvol in het vo te laten functioneren. Dit om het denkproces over de context van de leerling op gang te krijgen.

Kaders analyse dossier

Doordat SWV Rivierenland de leerling centraal stelt past het niet om in een toelaatbaarheidscommissie harde criteria te stellen. Het gaat immers niet om de beperking van de leerling, maar om de kansen en mogelijkheden van de leerling en de onderwijswijsbehoefte van de leerling. Hierbij worden alle aspecten meegewogen die ertoe leiden dat een leerling het beste tot ontwikkeling komt in het vso.

De factoren die van belang zijn om deze integrale benadering vorm te geven zijn de kindgebonden, schoolgebonden en gezinsgebonden factoren, en de betrokkenheid van de externe zorg.

Voorbeelden van de verschillende factoren die gewogen kunnen worden zijn

a. Kindgebonden factoren

- Inzicht in de algemene ontwikkeling en de capaciteiten, mede in relatie tot het verloop van de schoolloopbaan;
- Bevorderende en de belemmerende factoren;
- Ontwikkelingskansen en –mogelijkheden en wat de leerling nodig heeft van de school en het gezin om verder te ontwikkelen;
- Vastgestelde diagnoses, beperkingen en stoornissen en de mate waarin deze het onderwijsproces beïnvloeden;
- Gegevens over de emotionele ontwikkeling en of deze passend is bij de eigen ontwikkeling, medeleerlingen en verwachtingen van de school;
- Gegevens over de sociale ontwikkeling (relatie met ouders, medeleerlingen, leraren, samenwerken, omgaan met conflicten, uitgestelde aandacht);
- De mate van onafhankelijkheid, zelfstandigheid en zelfredzaamheid.

b. Schoolgebonden factoren

- Verloop van de schoolloopbaan tot heden, de geboekte vorderingen en de oordelen van scholen over de continuering van de schoolloopbaan;
- De geboden ondersteuning in de basisondersteuning, extra ondersteuning en de bereikte resultaten. De inzet van ambulante begeleiding en de effecten van die ondersteuning;
- De deelname van de leerling aan de groepsprocessen van de school (samenwerking, zelfstandig werken, uitvoering van taken, motivatie e.d.);
- Wat er nodig is om de leerling deel te laten nemen aan het leer- en groepsproces;
- Wat de leraar nodig heeft om deze leerling goed aan de leer- en groepsprocessen te laten deelnemen;
- Inzicht in de veiligheid van de leerling, medeleerlingen en personeel (slachtoffer van pesten, zelf pesten e.d.).

c. Gezinsgebonden factoren

- Bevorderende en belemmerende factoren in de gezinssituaties;
- Groei- en ontwikkeling bevorderende maatregelen in de gezinssituatie;
- Ondersteuningsmogelijkheden van het gezin bij de schoolloopbaan;
- Zienswijze van de ouders.

d. Betrokken instellingen zorg en jeugdhulp

- Overzicht van betrokken instellingen voor zorg en jeugdhulp;
- Uitgevoerde werkzaamheden en bereikte resultaten;
- Continuering van deze ondersteuning;
- Zienswijze van de instellingen over de continuering van de schoolloopbaan.

Afhankelijk van de aanvraag kunnen deze of andere factoren meegewogen worden in het advies van de deskundigen.

Besluitvorming

In aanvragen waarin ouders, school en leerling het eens zijn over de (voortdurende) plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs zal de TLC in commissie (gezamenlijk) het advies aan de directeur–bestuurder formuleren. Dit advies van de TLC wordt voorgelegd aan de directeur–bestuurder van het samenwerkingsverband. De directeur–bestuurder besluit uiteindelijk of het advies omgezet wordt naar een besluit en de TLV toegekend kan worden.

In principe adviseert de TLC in commissie (gezamenlijk) aan de directeur–bestuurder. Er kunnen zich ook situaties voordoen waarin het niet mogelijk is om in commissie te adviseren. De meest voorkomende situaties hiervoor zijn:

- De commissieleden zijn niet voornemens een TLV te verstrekken of te verlengen;
- Ouders, leerling en school zijn het niet eens over de aanvraag van een TLV;
- De commissieleden hebben niet dezelfde visie op het dossier en komen niet tot hetzelfde advies.

Als een dergelijke situatie zich voordoet zullen beide deskundigen individueel en onafhankelijk van elkaar een advies schrijven. Aan de directeur–bestuurder van het samenwerkingsverband zullen deze twee onafhankelijke adviezen door de voorzitter van de commissie voorgelegd worden. Het is aan de directeur–bestuurder om in deze situatie een gewogen besluit te nemen op basis van de adviezen. Dit besluit zal schriftelijk, als conclusie, aan de adviezen toegevoegd worden voordat het met school en ouders gedeeld wordt.

Bij alle type aanvragen geven de commissieleden de directeur–bestuurder een advies over het al dan niet toekennen van de toelaatbaarheidsverklaring. In specifieke gevallen zal er ook een advies over de bekostigingscategorie gegeven worden. De directeur–bestuurder van het samenwerkingsverband is de enige die het advies mag omzetten naar een besluit en de toelaatbaarheidsverklaring kan ondertekenen.

Het kan voorkomen dat de TLC en de directeur–bestuurder gemeenschappelijk tot de conclusie komen dat er een bestuurlijke TLV verstrekt moet worden. Dit is een verkorte procedure die alleen ingezet wordt in uitzonderlijke gevallen. Hierbij zal er altijd gekeken worden of alle partijen die betrokken zijn (school, ouders en leerling) akkoord zijn met de TLV–aanvraag.

De verstrekking van de TLV vindt plaats via LDOS . Als de TLV in LDOS klaarstaat worden ouders en school hiervan via de mail op de hoogte gesteld. Vervolgens kan de TLV uit LDOS gedownload worden.

Looptijd TLV’s

De TLC van SWV Rivierenland hanteert de volgende termijnen:

- **Zij–instroom.** De eerste TLV nadat de leerling vanuit het vo naar het vso gaat zal minimaal de looptijd van één schooljaar hebben. Dit om vervolgens vanuit de vso–school te horen of de leerling goed geland is en wat het uitstroomperspectief en de bijbehorende termijn is.
- **Onderinstroom.** Afhankelijk van het verwachte uitstroomperspectief is de looptijd als volgt:
Uitstroom vervolgonderwijs: de periode van de onderbouw;
Uitstroom arbeid en dagbesteding: tot en met het jaar dat de leerling 16 wordt.
- **Verlenging.** Als gebleken is dat de leerling het vso–onderwijs nodig heeft om tot een succesvolle uitstroom te komen kan er een verlenging aangevraagd worden. De looptijd van deze TLV zal de verwachte uitstroomdatum van de leerling volgen.

Indien gewenst kan, in specifieke casussen, de looptijd van een TLV aangepast worden.

In het kader van het herijken van het terugstroombeleid van het samenwerkingsverband zal er gekeken worden of deze termijnen aangepast moeten worden.

Reactietermijn

De TLC van SWV Rivierenland streeft ernaar binnen de termijn van acht weken tot een advies aan de directeur–bestuurder te komen. Als het niet mogelijk is binnen deze termijn te beslissen kan de termijn eenmalig met maximaal acht weken verlengd worden. Door de voorzitter van de TLC zal er aan de aanvragende partij een redelijke termijn genoemd worden waarop de TLC haar advies kan formuleren en voorleggen

aan de directeur–bestuurder. De invulling van de redelijke termijn zal in ieder geval de acht weken niet overschrijden, inclusief en rekening houdend met schoolvakanties.

Indien een dossier als incompleet beoordeeld wordt, wordt dit aan de aanvragende school medegedeeld. In deze reactie zal ook vermeld worden op welke punten het dossier aangepast dient te worden. De reactietermijn zal op dat moment pauzeren en weer gaan lopen bij het opnieuw indienen van het aangevulde dossier.

Aanvraag thuiszittende leerlingen

Een plaatsing op een vso–school kan een belangrijk onderdeel zijn van het proces om de schoolgang van de leerling weer vorm te geven. Gebleken is dat alleen een plaatsing op het vso niet betekent dat een leerling weer schoolgang kan opbouwen. Om te kunnen beoordelen of een plaatsing op het vso ondersteunend is voor een thuiszittende leerling, zijn hier aanvullende voorwaarden voor nodig. In de beoordeling zal de TLC hierin ook haar overweging maken. Om die overweging te maken kunnen onder andere de volgende zaken met de school besproken worden. Van de school wordt verwacht dat zij hierover nagedacht heeft.

- Er is contact geweest met de beoogde vso–school om te kijken of deze school een passend, gericht op schoolopbouw, aanbod kan doen.
- In samenwerking met ouders, leerling en hulpverlening is een integraal plan ontwikkeld waar een plaatsing op een vso–school noodzakelijk voor is.

De commissie behoudt zich het recht voor om een aanvraag van een thuiszittende leerling voor te leggen aan het MDO van het OPDC. Dit om te kijken of schoolopbouw toch beter via het OPDC kan verlopen. Hierover zal de voorzitter van de TLC vooraf contact opnemen met ouders en dit ook met de aanvragende school bespreken.

Terugplaatsing

In de ondersteuningsplanperiode zal in het kader van het streven naar inclusief onderwijs nader beleid geformuleerd worden rondom de terugplaatsing van leerlingen van het vso naar het vo–onderwijs. Zodra hierover meer bekend is zal deze werkwijze aangepast worden. Vooruitlopend hierop zullen de deskundigen het advies om te blijven oriënteren op het vo opnemen bij de TLV’s van leerlingen die hiervoor in potentie in aanmerking komen. Bij een verlengingsaanvraag zal in dat licht ook naar deze dossiers gekeken worden (zie bijlage 7 voor het volledige terugplaatsingsbeleid vso–vo).

📍 Willemstraat 17a
4191 GD
Geldermalsen

☎ 0345-769081
✉ info@swvrivierenland.nl
🌐 www.swvrivierenland.nl

Swv
Rivierenland
VOORTGEZET ONDERWIS